

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»

Факультет психології, економіки та управління

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

на засіданні Приймальної комісії
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний
університет»
Протокол № 4
від « 18 » лютого 2019 р.

«РЕКОМЕНДОВАНО»

Вченою радою
факультету психології, економіки та
управління
Протокол № 6
від « 07 » лютого 2019 р.

Голова Приймальної комісії

Омельченко С.О.

М.П.

ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

для вступників на денну форму навчання
ФАКУЛЬТЕТУ ПСИХОЛОГІЇ, ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ
для здобуття магістерського рівня вищої освіти
за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки (Позашкільна освіта)

Укладачі програми:

Кузьміна О. В., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

Іванова К. Ю., кандидат педагогічних наук, старший лаборант кафедри педагогіки ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

Пояснювальна записка

Для успішної підготовки сучасного фахівця у галузі позашкільної освіти важливим є врахування нових соціально-педагогічних умов, оскільки потреба суспільства у фахівцях такого рівня постійно зростає.

Програма орієнтована на підготовку вступного випробування з педагогіки на здобуття ступеня вищої освіти «магістр» за освітньо-професійною програмою «Позашкільна освіта» спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, на основі ступенів «бакалавр», «спеціаліст», «магістр» за спорідненими спеціальностями і спеціалізаціями галузі знань 01 Освіта та неспорідненими спеціальностями.

Мета фахового вступного випробування – з'ясування рівня теоретичних знань і практичних навичок осіб, які виявили бажання навчатися за освітньо-професійною програмою «Позашкільна освіта» спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, а також виявлення схильності до роботи у позашкільних заходах та для визначення здатності вступників засвоювати відповідні фахові навчальні програми.

Зміст програми фахового вступного випробування відповідає змісту педагогічних дисциплін, що вивчаються у вищих навчальних закладах II-IV рівнів акредитації та охоплює в повному обсязі основні педагогічні категорії, поняття, терміни, факти. Пропонований варіант програми передбачає чітке структурування та розподіл навчального матеріалу за основними розділами: загальні основи педагогіки, теорія і методика навчання (дидактика), теорія і методика виховання, школознавство. Кожен із розділів поділено на теми. Виклад основних положень тем деталізовано, що полегшує абітурієнту пошук літературних джерел і орієнтирів для підготовки до тестової перевірки під час вступних випробувань.

Форма проведення фахового випробування.

Фахове вступне випробування з педагогіки проводиться у формі тестів, що розроблені і затверджені кафедрою педагогіки. Всі тестові завдання поділяються на репродуктивні та конструктивні. Тести репродуктивного характеру складають основу першого рівня завдань і вимагають від абітурієнтів відтворення засвоєних ними раніше знань. До другого рівня відносяться тестові завдання репродуктивно-конструктивного характеру і дають можливість вступнику продемонструвати обізнаність з менш відомими фактами, подіями, назвами, термінами. Тести конструктивного характеру передбачають розв'язання творчих завдань і складають основу третього рівня складності. Такі завдання вимагають від абітурієнта визначення найсуттєвішого, стрижневого, спільного, відмінного, що дає змогу виявити глибину і неординарність педагогічного мислення вступника.

Укладені тести є перевіркою якості професійної підготовки випускників педагогічного вузу до роботи в школі та позашкільних закладах в нових умовах, готовність до активної участі у розбудові національної школи України, до пошуків ефективних методів організації навчально-виховного процесу.

Фахове випробування з педагогіки покликане вирішити такі завдання:

1. Комплексно перевірити якість засвоєння курсу педагогіки та споріднених з нею наук.
2. Виявити здібності педагогічного мислення, творчого підходу до проблем освіти в Україні.
3. Перевірити рівень оволодіння майбутніми викладачами педагогічною технологією, основами професійної майстерності.
4. Виявити теоретичні знання категорій і понять педагогічної роботи, розуміння сутності педагогічних явищ і процесів.
5. Оцінити розуміння специфічних особливостей професії педагога-організатора, основних напрямів її розвитку.

б. Оцінити знання основ наукового дослідження педагогічних явищ і процесів.

Всі випробування проводяться у формі тестування з одиничним вибором відповідей та оцінюються в 60 балів з подальшим переведенням в 200 бальну систему.

Структура та зразок тестів

Кожний варіант містить тести і завдання, що передбачають перехід від репродуктивного до творчого відтворення.

Розв'язуючи педагогічні задачі, які безпосередньо спрямовані на формування гностичних, проєктувальних, конструктивних, комунікативних і організаторських умінь. Вступники аналізують, моделюють, конструюють, регулюють та організовують як свою діяльність, так і поведінку вихованців. Кожне завдання має професійну спрямованість, вирішення якого потребує від здобувачів інтегрованого застосування знань окремих тем і розділів науки. Їх розв'язання пов'язане з використанням різних прийомів логічного мислення.

Структура та зразок білету

Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»
Факультет психології, економіки та управління

БІЛЕТ № 1
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

для здобуття рівня

магістр

за спеціальністю

011 Освітні, педагогічні науки

(код та назва спеціальності)

1. Хто з відомих учених увійшов у педагогіку як «співець людини, волі й України»?
 - A. В.І. Вернадський.
 - B. М.В. Остроградський.
 - C. В.М. Верховинець.2 б.
2. Що таке педагогіка?:
 - A. Наука про розвиток освіти, навчання і виховання підростаючого покоління з найдавніших часів до сучасності.
 - B. Сума знань і умінь, досвід народу у галузі виховання підростаючого покоління.
 - C. Наука про виховання, освіту і навчання, яка розвивається відповідно суспільно-економічних потреб суспільства.2 б.
3. Які з наведених методів використовуються для формування свідомості?
 - A. Розповідь.
 - B. Привчання.
 - C. Змагання.2 б.
4. Кому із вітчизняних педагогів належить узагальнення: «Учитель лише той, хто живе так, як навчає»?
 - A. Г.С. Сковороді.
 - B. К.Д. Ушинському.
 - C. В.О. Сухомлинському.2 б.
5. Які методи належать до методів організації діяльності та суспільної поведінки.
 - A. Привчання, приклад, вправи, заохочення, покарання.
 - B. Громадська думка, створення виховуючих ситуацій, лекція, диспут.
 - C. Педагогічна вимога, привчання, вправи, доручення, громадська думка, створення виховуючих ситуацій.2 б.
6. Що таке козацька педагогіка?
 - A. Спосіб життя вільнолюбного українського козацтва.
 - B. Частина народної педагогіки у вершинному її вияві, яка формувала в підростаючих поколіннях українців синівську вірність рідній землі, незалежній Україні.
 - C. Історично сформована система духовних багатств лицарської верстви українського народу, яка виробила найвищі цінності національної душі, характеру, світогляду та ідеології.2 б.
7. Основу гуманістичної спрямованості складають:
 - A. Знання, вміння, навички.
 - B. Інтереси, ідеали, цінності.
 - C. Здібності, техніка, методика.2 б.

8. До методів навчання за джерелом знань відносяться: 2 б.
- А. Словесні, позитивного прикладу, лабораторне заняття.
 - В. Практичні, словесні, наочні.
 - С. Пасивні, активні, дослідницькі.
9. Що слід розуміти під змістом освіти? 2 б.
- А. Зміст освіти – це перелік предметів, що вивчаються в загальноосвітній школі.
 - В. Зміст освіти – це певне коло знань, яке вибирає кожен учень для свого розвитку, задоволення інтересів, підготовки до професійної діяльності.
 - С. Зміст освіти – це чітко окреслена система знань, умінь та навичок, якими забезпечується всебічний розвиток і формування особистості.
10. За основною виховною метою методи виховання поділяють на: 2 б.
- А. Методи формування свідомості й ціннісних орієнтирів особистості, методи організації діяльності і поведінки, допоміжну групу методів.
 - В. Методи переконування, позитивного прикладу, навіювання, методи формування ціннісно-сміслових настанов і порад.
 - С. Методи педагогічної вимоги, громадської думки, привчання, вправління, доручень, створення виховуючих ситуацій.
11. До методів навчання за типом пізнавальної діяльності учнів відносяться: 2 б.
- А. Словесні, лабораторні, дослідницькі.
 - В. Частково пошукові, проблемного викладу матеріалу, дослідницькі.
 - С. Пояснювальні, репродуктивні, бесіди, розповіді.
12. Визначте основний характер внутрішніх суперечностей процесу навчання: 2 б.
- А. Внутрішні суперечності є рушійною силою процесу навчання.
 - В. Указують на невідповідність вимог учителя і прагнення.
 - С. Розкривають рівень співвідношення теорії і практики.
13. Яка головна мета національного виховання? 2 б.
- А. Всебічний гармонійний розвиток дітей.
 - В. Формування особистісних рис громадянина України, які включають у себе національну самосвідомість, розвинену духовність, моральну, художньо-естетичну, правову, трудову, фізичну, екологічну культуру.
 - С. Розвиток індивідуальних здібностей і таланту молоді, забезпечення умов їх самореалізації.
14. До основних функцій навчального процесу відносяться: 2 б.
- А. Навчальна, виховальна, розвивальна.
 - В. Надання знань, формування умінь і навичок.
 - С. Організаційна, прогноуюча, моніторингова.
15. Яке із наведених визначень поняття «дидактика» є правильним? 2 б.
- А. Галузь педагогіки, що досліджує закономірність процесів навчання і виховання.
 - В. Галузь педагогіки, що розробляє теорію освіти і навчання.
 - С. Педагогічна дисципліна, що займається формуванням людини в період дитинства і юності.
16. Предметом дидактики є: 2 б.
- А. Особливості викладання окремих дисциплін.

- В. Загальна теорія навчання і освіти.
С. Викладання й учіння.
17. Українські педагоги, які займалися розробкою принципів дидактики: 2 б.
А. М. Смотрицький.
В. Г. Сковорода.
С. С. Русова.
18. Принципи навчання – це: 2 б.
А. Загальні закономірності навчання і освіти.
В. Положення, якими керується вчитель, здійснюючи процес навчання.
С. Правила здійснення навчання і виховання.
19. У чому полягає відмінність дидактичних правил від дидактичних принципів? 2 б.
А. Дидактичні правила розкривають шляхи і послідовність реалізації принципу.
В. Принцип має об'єктивний, а правило суб'єктивний характер.
С. Правила виведені із практики, а принципи – теоретичні поняття.
20. Укажіть основні чинники процесу навчання: 2 б.
А. Процес взаємодії вчителя і учнів.
В. Процес засвоєння знань, умінь і навичок.
С. Процес взаємодії вчителя і учнів з метою реалізації навчальної, виховної і розвивальної мети.
21. Які критерії сформованості світогляду дітей? 4 б.
А. Знання, уміння та навички школярів.
В. Здатність долати труднощі, перешкоди на шляху реалізації своїх задумів.
С. Якість засвоєння найважливіших понять, законів, теорій, стійке, усвідомлене особистісне ставлення школярів до знань, ідей, позицій, поведінка особистості.
22. Визначте основні функції колективу: 4 б.
А. Організаторська.
В. Здатність долати труднощі, перешкоди на шляху реалізації своїх задумів в колективі.
С. Організаторська, виховна, стимулююча, регулююча.
23. В чому полягає завдання морального виховання? 4 б.
А. Навчити людину дотримуватись норм та правил, прийнятих суспільством.
В. Оволодіти правилами та нормами суспільної моралі, сформулювати переконання, погляди, почуття, вміння і навички поведінки.
С. Вивчити норми та правила поведінки.
24. Методами стимулювання і корекції поведінки дітей є: 4 б.
А. Бесіда, лекція, диспут, конференція, роль прикладу.
В. Вправи, привчання, доручення, вимога.
С. Заохочення, покарання, змагання.
25. Що передбачає гуманізація освіти? 4 б.
А. Децентралізація та регіоналізація управління системою освіти з дотриманням найбільш визначальних принципів освітньої політики української держави.
В. Утвердження людини як найвищої соціальної цінності, найповніше розкриття її здібностей та задоволення різноманітних освітніх потреб.

С. Надання можливості для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, досягнення цілісності і наступності навчання та виховання.

Разом 60 балів

Таблиця переведення у 200 бальну систему

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
100	102	104	106	108	110	112	114	116	118	120	122	124	126	128	130	132
27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43
134	136	138	140	142	144	146	148	150	152	154	156	158	160	162	164	166
44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
168	170	172	174	176	178	180	182	184	186	188	190	192	194	196	198	200

Голова атестаційної комісії

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Голова приймальної комісії

_____ (підпис)

Омельченко С.О.

_____ (прізвище та ініціали)

Критерії оцінювання

Фахове випробування (200 балів).

Кількість тестових питань у білетах – 25, з них 20 питань оцінюються по 2 бали за кожне та 5 питань по 4 бали за кожне (тобто всього 60 балів).

Мінімальна кількість балів – 10 балів.

Переведення в 200 бальну систему здійснюється наступним чином:

<i>Бали отримані на випробуванні</i>	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
<i>Бал, що вноситься до відомості</i>	100	102	104	106	108	110	112	114	116	118	120	122	124	126	128	130	132
<i>Бали отримані на випробуванні</i>	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43
<i>Бал, що вноситься до відомості</i>	134	136	138	140	142	144	146	148	150	152	154	156	158	160	162	164	166
<i>Бали отримані на випробуванні</i>	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
<i>Бал, що вноситься до відомості</i>	168	170	172	174	176	178	180	182	184	186	188	190	192	194	196	198	200

Перелік тем для підготовки до випробування

1. Історія педагогіки (вітчизняна, зарубіжна).
2. Загальні основи педагогіки.
3. Теорія і методика навчання (дидактика).
4. Теорія і методика виховання.
5. Педагогічна майстерність.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Алексюк А. М. Загальні методи навчання. – К., 2008. – 389 с.
2. Бесєдіна Л. М. Педагогічна майстерність, активні методи навчання та методична робота у навчальних закладах [Текст]: методичний посібник / Л. М. Бесєдіна, О. І. Сторубльов. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Логос, 2009. – 204 с.
3. Буряк В. Викладач університету: вимоги до особистісних і професійних рис : [творчий викладач. Педагогічна майстерність. Культура мислення, почуттів, поведінки, педагогічного спілкування, самоосвіти викладача] / В.Буряк // Вища школа. – 2010. – № 3-4. – С. 11-35.
4. Веретенко Т. Г. Загальна педагогіка. – К.: ВД «Професіонал», 2004. – 128 с.
5. Волкова Н. П. Педагогіка: Посібник. – К., 2008. – 348 с.
6. Галузинський В. М., Євтух М. В. Педагогіка: Теорія та історія. – К., 2005. – 207 с.
7. Гуревич Р. С. Інноваційні педагогічні технології в підготовці магістрів/ Р.С.Гуревич // Теорія і практика управління соціальними системами : філософія, психологія, педагогіка, соціологія. – 2013. – № 2. – С. 100-105.
8. Даниленко Л. І. Педагогічні інновації та інноваційні педагогічні технології: сутність і структура / Л.І.Даниленко // Нові технології навчання. – К., 2005. – С. 270-276.
9. Зайченко І. В. Історія педагогіки. У двох книгах. Книга І. Історія зарубіжної педагогіки. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Видавничий дім «Слово», 2010. – 624 с.
10. Зайченко І. В. Історія педагогіки. У двох книгах. Книга ІІ. Школа, освіта і педагогічна думка в Україні. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Видавничий дім «Слово», 2010. – 1032 с.
11. Зязюн І. А. Педагогічна майстерність: Підручник для вищих педагог. навч. закладів / І. А. Зязюн, Л. В. Крамушенко, І. Ф. Кривонос; За ред. І. А. Зязюна. – К.: Вища школа, 1997. – 350 с.
12. Історія педагогіки / За ред. М. В. Левківського, О. А. Дубасенюк. – Житомир, 1999. – 336 с.
13. Історія педагогіки / За ред. М.С. Гриценка. – К., 1973. – 447 с.
14. Історія української школи і педагогіки: навч. посібник / За ред. О. О. Любар. – К., 2003.
15. Карпенчук С. Г. Теорія і методика виховання. – К., 2007. – 243 с.
16. Кузьмінський А. І., Вовк Л. П., Омеляненко В. Л. Педагогіка: завдання і ситуації: Практикум. – К.: Знання-Прес, 2008. – 404 с.
17. Кузьмінський А. І., Вовк Л.П., Омеляненко В.Л. Педагогіка: завдання і ситуації : практикум. К.: Знання-Прес, 2003. – 418 с. – (Навчально-методичний комплекс з педагогіки).
18. Культура і побут населення України : навчальний посібник для педагогічних навчальних закладів. – К.:, 1991. – С. 119–198.

19. Лозова В.І., Тропко Г.В. Теоретичні основи виховання і навчання. – Х., 2002. – 303с.
20. Любар О.О., Стельмахович М.Г., Федоренко Д.Т. Історія української педагогіки. – К.: Інститут змісту і методів навчання МОН України, 1998. – 356 с.
21. Лях Г.Р., Рижкова М.С. Лекції з історії педагогіки України (XIX – початок XX ст.) : навчальний посібник / Г.Р. Лях, М.С. Рижкова. – Слов'янськ: СДПУ, 2011. – 115 с.
22. Мазоха Д. С, Опанасенко Н. І. Педагогіка: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 232 с.
23. Малафіїк І.В. Дидактика новітньої школи: Навчальний посібник / І.В.Малафіїк. – К. : Видав. Дім «Слово», 2014. – 632 с.
24. Матюша І. К. Гуманізація виховання і навчання в загальноосвітній школі. – К., 2005. – 195 с.
25. Мельничук С. Г. Педагогіка. Теорія виховання: навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів / С. Г. Мельничук ; [відп. за вип. Кальченко Н.]. – К.: Слово, 2012. – 285, [3] с.
26. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка. – К., 2008. – 350 с.
27. Мороз О. Г., Омеляненко В. Л. Перші кроки до майстерності. – К., 2002. – 302 с.
28. Нариси історії українського шкільництва. 1905–1933: Навчальний посібник / О.В. Сухомлинська та ін. – К., 1996. – 302 с.
29. Педагогіка : хрестоматія / Уклад.: А. І. Кузьмінський, В. Л. Омеляненко. – К.: Знання-Прес, 2003. – 429 с. – (Навчально-методичний комплекс з педагогіки).
30. Пономарьова Г.Ф. Порівняльна педагогіка: навч. посіб. [для вищ. навч.закл.] / Г.Ф.Пономарьова. – Х. : Ексклюзив, 2014. – 424 с.
31. Сбруєва А.А. Порівняльна педагогіка : навчальний посібник / А.А. Сбруєва. – Суми: Редакційно-видавничий відділ СДПУ, 1999. – 300 с.
32. Сухомлинський В.О. Серце віддаю дітям / В.О.Сухомлинський // Вибр. твори : в 5 т. – К., 1976–1977. – Т.3. – С. 7–279.
33. Українська козацька педагогіка. Концепція. – Електронний ресурс. – [Режим доступу]: <http://budzakkozak.webstolica.ru/kozacka-pedagogka/dokumenty-mnsterstva-nauki-osvti-schodo/ukraska-kozacka-pedagogka-konsercja/>
34. Українська педагогіка в персоналіях : навч. посіб. / [за ред. О.В.Сухомлинської]. – [в 2-х т.]. – К.: Либідь, 2005. – Т. 2. – 552 с.
35. Українська педагогіка в персоналіях: навч. посіб. / [за ред. О.В.Сухомлинської]. – [в 2-х т.]. – К. : Либідь, 2005. – Т. 1. – 624 с.
36. Фіцула М.М. Педагогіка : навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти / М.М. Фіцула. –К.: Видавничий центр «Академія», 2001. – 528 с.
37. Чепіль М.М. Порівняльна педагогіка: навч. посіб. [для вищ. навч.закл.] / М.М.Чепіль. – К.: Академвидав, 2014. – 215 с.